Lähettäjä: Sari Lampela <sari.lampela@lumijoki.fi>
Lähetetty: maanantai 28. syyskuuta 2026 15.13
Vastaanottaja: Pohde Kirjaamo
Aihe: Oikaisuvaatimus Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen toimialuejohtaja Mervi Kosken päätökseen § 55 Lumijoen palvelukoti Lumilyhdyn lakkauttaminen 30.11.2026
Liitteet: SKM_C550i26092814593.pdf; Khall 21.9.2026 ohm.117.pdf

Hei
liitteenä ote Lumijoen kunnanhallituksen 21.9.2026 §:stä 192 ja oikaisuvaatimus.

Ystävällisin terveisin,
Sari Lampela

Hallintosihteeri
Lumijoen kunta
Pietinkuja 1
91980 LUMIJOKI
puh. 050 4400 151
sari.lampela@lumijoki.fi

Arjen luksusta – **LUMIJOEN KUNTA**

Oikaisuvaatimus Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen toimialuejohtaja Mervi Kosken päätökseen § 55 Lumijoen palvelukoti Lumilyhdyn lakkauttaminen 30.11.2026 (ohm. 117)

Kunnanhallitus 21.09.2026 § 192
257/00.02.01/2026

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen ikäihmisten palvelujen toimialuejohtaja on 11.9.2026 § 55 päättänyt Lumijoen palvelukoti Lumilyhdyn lakkauttamisesta 30.11.2026 mennessä. Päätöksen perusteena on esitetty muun muassa, etteivät yksikön tilat kaikilta osin täytä yhteisölliselle asumiselle asetettuja nykyisiä vaatimuksia, erityisesti asuntojen keittiötilojen osalta.

Lumijoen kunta katsoo, ettei päätöksessä ole riittävästi selvitetty todettujen puutteiden korjattavuutta eikä sitä, voitaisiinko toiminnan jatkuminen turvata lakkauttamista lievemmillä toimenpiteillä. Kunta on ilmoittanut olevansa valmis toteuttamaan asuntoihin tarvittavat keittiötilat tai keittiövaraukset asukkaiden yksilöllisen palvelutarpeen edellyttämällä tavalla.

Päätöksestä ei myöskään ilmene, että valvova viranomainen olisi määrännyt tilat käyttökieltoon tai edellyttänyt toiminnan välitöntä lopettamista. Päätöksessä todetaan lisäksi, että käyttöasteen aleneminen johtuu siitä, ettei yksikköön ole enää sijoitettu uusia asiakkaita.

Lumilyhdyn lakkauttamista tulee arvioida myös alueellisen palvelutarpeen ja palvelujen saatavuuden näkökulmasta. Lähialueella ei tällä hetkellä ole riittävästi yhteisöllisen asumisen paikkoja, joihin Lumilyhdyn nykyiset asiakkaat voitaisiin tarkoituksenmukaisesti siirtää. Myöskään naapurikunnissa ei tällä hetkellä ole toiminnassa yhteisöllisen asumisen yksiköitä siinä laajuudessa, että ne muodostaisivat Lumilyhdyn toimintaa korvaavan palvelurakenteen.

Lumilyhdyn toiminnan jatkaminen voisi sen sijaan palvella Lumijoen asukkaiden lisäksi myös muiden lähialueen kuntien yhteisöllisen asumisen palvelutarvetta. Yksikköön olisi mahdollista osoittaa asiakkaita myös muista kunnista, mikä tukisi yksikön käyttöasteen vahvistamista ja yhteisöllisen asumisen alueellista saatavuutta.

Kunnan näkemyksen mukaan yksikön lakkauttaminen ei näissä olosuhteissa ole perusteltua ennen kuin tilojen korjattavuus, alueellinen yhteisöllisen asumisen palvelutarve sekä Lumilyhdyn mahdollisuus toimia myös seudullista palvelutarvetta palvelevana yksikkönä on asianmukaisesti selvitetty.

Lumijoen kunta Ote pöytäkirjasta

Kunnanhallitus § 192 21.09.2026

Ohm .117 Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen aluehallitukselle tehtävä oikaisuvaatimus

Valmistelija Soini Heidi

Esittelijä Kunnanjohtaja Soini Heidi

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää tehdä Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen aluehallitukselle liitteen mukaisen oikaisuvaatimuksen ikäihmisten palvelujen toimialuejohtajan 11.9.2026 tekemästä viranhaltijapäätöksestä § 55, joka koskee Lumijoen palvelukoti Lumilyhdyn lakkauttamista 30.11.2026 mennessä.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Asianmukaisesti allekirjoitetusta ja tarkastetusta pöytäkirjasta kirjoitetun otteen oikeaksi todistaa

Lumijoella 28.09.2026

Sari Lampela
hallintosihteeri

POHJOIS-POHJANMAAN HYVINVOINTIALUEEN ALUEHALLITUKSELLE

OIKAISUVAATIMUS

Oikaisuvaatimuksen tekijä
Lumijoen kunta
Kunnankuja 1
91980 Lumijoki

Päätös, johon oikaisua vaaditaan

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen ikäihmisten palvelujen toimialuejohtaja Mervi Kosken viranhaltijapäätös 11.9.2026 § 55, PPHVADno-2026–24749, *Lumijoen palvelukoti Lumilyhdyn lakkauttaminen 30.11.2026 mennessä*.

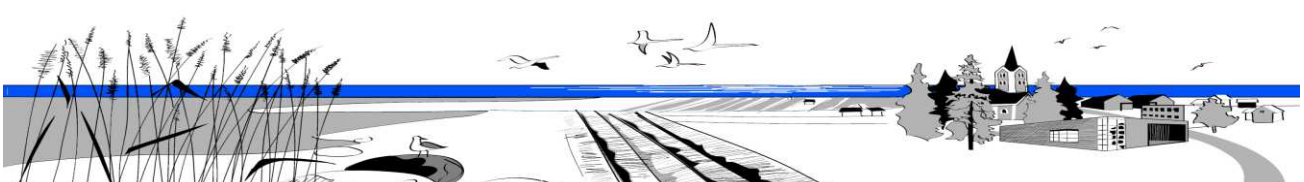
Oikaisuvaatimusoikeus

Lumijoen kunta on hyvinvointialueesta annetun lain (611/2021) 3 §:ssä tarkoitettu Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen jäsen ja sillä on lain 142 §:n nojalla oikeus tehdä päätöksestä oikaisuvaatimus.

Vaatimukset

Lumijoen kunta vaatii, että Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen aluehallitus

1. kumoaa toimialuejohtajan 11.9.2026 tekemän päätöksen § 55 Lumijoen palvelukoti Lumilyhdyn lakkauttamisesta ja palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi;
2. toissijaisesti muuttaa päätöstä siten, ettei Lumilyhdyn toimintaa lakkauteta ennen kuin tilojen vaatimustenmukaisuus, todetut puutteet ja niiden korjattavuus on asianmukaisesti ja riittävästi selvitetty yhteistyössä Lumijoen kunnan ja toimivaltaisten valvonta- ja rakennusvalvontaviranomaisten kanssa; sekä
3. kieltää päätöksen täytäntöönpanon oikaisuvaatimuksen käsittelyn ajaksi, koska toiminnan tosiasiallinen alasajo, asukkaiden siirtäminen ja toiminnan lakkauttaminen ennen oikaisuvaatimuksen ratkaisemista tekisivät muutoksenhaun käytännössä hyödyttömäksi.

Perustelut

Päätös perustuu puutteelliseen selvitykseen tilojen korjattavuudesta

Viranhaltijapäätöksen mukaan Lumilyhdyn tilat eivät kaikilta osin täytä yhteisölliselle asumiselle asetettuja vaatimuksia, erityisesti keittiötilojen osalta. Lumijoen kunta on kuitenkin ilmoittanut olevansa valmis toteuttamaan asuntoihin tarvittavat keittiötilat tai keittiövaraukset asukkaiden yksilöllisen palvelutarpeen edellyttämällä tavalla.

Hallintolain 31 § mukaan viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä. Päätöksestä ei ilmene, että ennen lakkauttamista olisi selvitetty havaittujen puutteiden teknistä korjattavuutta, tarvittavia toimenpiteitä, kustannuksia tai toteuttamisaikataulua. Näin ollen päätöksessä ei ole riittävästi osoitettu, että yksikön lakkauttaminen olisi välttämätöntä.

Valvovan viranomaisen kannanotto ei edellytä toiminnan välitöntä lopettamista

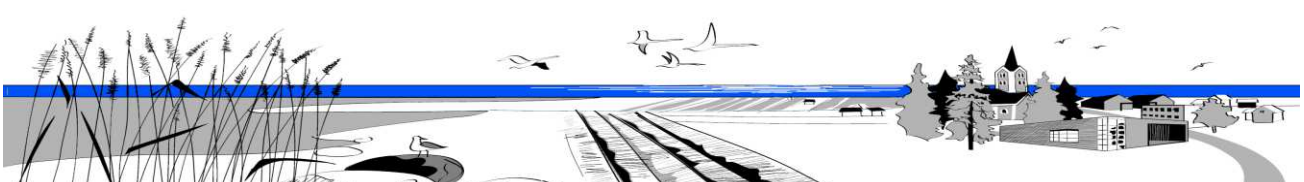
Päätöksessä viitataan valvovan viranomaisen näkemykseen siitä, etteivät Lumilyhdyn tilat täytä keittiötiloja koskevia vaatimuksia. Päätöksestä ei kuitenkaan ilmene, että valvova viranomainen olisi määrännyt tilat käyttökieltoon, edellyttänyt toiminnan lopettamista tai katsonut, ettei toimintaa voitaisi jatkaa puutteiden korjaamisen jälkeen.

Päätöksen mukaan tilojen soveltuvuutta tulee lisäksi arvioida asiakaskohtaisesti suhteessa asiakkaan tarpeisiin ja toimintakykyyn. Valvontahavaintojen perusteella ei siten voida ilman lisäselvitystä tehdä johtopäätöstä koko yksikön lakkauttamisen välttämättömyydestä.

Puutteet ovat korjattavissa lakkauttamista lievemmillä toimenpiteillä

Yhteisöllisen asumisen tilojen tulee täyttää niitä koskevat lainsäädännölliset vaatimukset. Kunta ei tätä kiistä. Päätöksessä yksilöidyt keittiötiloja koskevat puutteet ovat kuitenkin lähtökohtaisesti korjattavissa rakennus- ja varustelutoimenpitein.

Kunta on valmis toteuttamaan tarvittavat muutokset. Ennen yksikön lakkauttamista olisi tämän vuoksi tullut selvittää, voidaanko vaatimustenmukaisuus saavuttaa kohtuullisin korjaustoimenpitein. Päätöksestä ei ilmene, miksi tällainen vaihtoehto ei olisi toteuttamiskelpoinen.

Lakkauttaminen ei ole oikeasuhtainen ilman vaihtoehtojen arviointia

Hallintolain 6 § suhteellisuusperiaatteen mukaan viranomaisen toimenpiteiden tulee olla oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään.

Koko Lumilyhdyn toiminnan lakkauttaminen on vaikutuksiltaan merkittävä toimenpide. Kun päätöksessä todetut olennaiset puutteet ovat kunnan näkemyksen mukaan korjattavissa, lakkauttamista ei voida pitää oikeasuhtaisena ennen kuin lievempien toimenpiteiden toteuttamiskelpoisuus on asianmukaisesti selvitetty.

Alentunut käyttöaste ei ole itsenäinen lakkauttamisperuste

Päätöksen mukaan Lumilyhdyn 13 asiakaspaikasta on käytössä yhdeksän. Samassa yhteydessä todetaan, että käyttöaste on alentunut, koska yksikköön ei ole enää sijoitettu uusia asiakkaita.

Käyttöasteen aleneminen on siten seurausta ainakin olennaiselta osin hyvinvointialueen omasta toimintatavasta. Sitä ei voida käyttää itsenäisenä perusteena yksikön lakkauttamiselle ennen kuin on arvioitu, voidaanko sijoitusten keskeyttämiseen johtaneet tilapuutteet korjata ja toimintaa jatkaa.

Päätöksen perustelut eivät osoita lakkauttamisen välttämättömyyttä

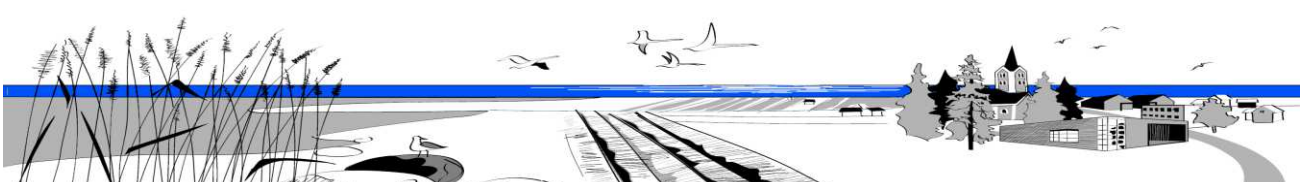
Päätöksessä ei ole riittävästi selvitetty valvontaviranomaisen konkreettisia velvoitteita, tilojen korjausmahdollisuuksia, korjausten kustannuksia eikä korjaamisen ja lakkauttamisen vaikutuksia.

Hallintolain 45 § mukaisista päätöksen perusteluista tulisi käydä ilmi ne tosiseikat ja selvitykset, joiden perusteella juuri lakkauttamiseen on päädytty. Nyt päätöksen perusteella ei voida arvioida, miksi samaa tavoitetta ei voitaisi saavuttaa lievemmillä toimenpiteillä.

Palvelujen saatavuus ja alueellinen palvelutarve puoltavat toiminnan jatkamista

Lumilyhdyn lakkauttaminen poistaisi Lumijoelta olemassa olevan yhteisöllisen asumisen yksikön. Lähialueella ei ole riittävästi vastaavia paikkoja, joihin Lumilyhdyn nykyiset asiakkaat voitaisiin tarkoituksenmukaisesti sijoittaa.

Lumilyhty voisi palvella Lumijoen asukkaiden lisäksi myös lähikuntien yhteisöllisen asumisen palvelutarvetta. Tätä mahdollisuutta ei ole päätöksessä riittävästi arvioitu. Palvelujen saatavuuden, saavutettavuuden ja jatkuvuuden näkökulmasta yksikön lakkauttamista tulee

arvioida vasta sen jälkeen, kun alueellinen palvelutarve ja vaihtoehtoinen palvelurakenne on asianmukaisesti selvitetty.

Täytäntöönpanon keskeyttäminen

Lumijoen kunta vaatii päätöksen täytäntöönpanon keskeyttämistä oikaisuvaatimuksen käsittelyn ajaksi. Asukkaiden pysyvät siirrot, henkilöstöjärjestelyt ja toiminnan alasajo voisivat ennen asian ratkaisemista tehdä muutoksenhaun tosiasiallisesti hyödyttömäksi.

Yhteenveto

Lumijoen kunta katsoo, ettei Lumilyhdyn lakkauttamisen välttämättömyyttä ole päätöksessä riittävästi osoitettu. Päätöksessä todetut keskeiset tilapuutteet ovat kunnan näkemyksen mukaan korjattavissa, eikä valvovan viranomaisen ole osoitettu edellyttäneen toiminnan välitöntä lopettamista.

Lisäksi alentunut käyttöaste on seurausta uusien asiakkaiden sijoittamisen keskeyttämisestä, eikä alueellista yhteisöllisen asumisen palvelutarvetta tai Lumilyhdyn mahdollista seudullista käyttöä ole riittävästi arvioitu.

Näillä perusteilla päätös tulee kumota ja asia palauttaa uudelleen valmisteltavaksi siten, että tilojen korjattavuus, alueellinen palvelutarve ja toiminnan jatkamisen edellytykset selvitetään ennen uuden päätöksen tekemistä.

Lumijoella 14.9.2026

LUMIJOEN KUNTA
Kunnanhallitus

